

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av 1 och 3 § i lagen om Hansel Ab

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås det att lagen om Hansel Ab ändras så att kunder hos bolaget utöver de nuvarande även kan vara kommunerna, samkommunerna, den evangelisk-lutherska kyrkan, den ortodoxa kyrkan och Keva. Dessutom föreslås det att lagen ändras så att även andra än staten kan äga aktier i Hansel Ab. Samtidigt föreslås att riksdagen ger sitt samtycke till ett ägar- och företagsarrangemang för Hansel Ab och KL-kuntahankinnat Oy enligt vilket finska staten upphör att vara Hansel Ab:s enda ägare. Staten ska fortsättningsvis ha bestämmanderätt i bolaget.

Lagen avses träda i kraft den 1 januari 2019.

MOTIVERING

1 Nuläge

Lagen om Hansel Ab (1096/2008) trädde i kraft den 1 januari 2009. Hansel Ab har så som avses i lagen fungerat som statens inköpscentral och konkurrensutsatt upphandling av varor och tjänster för sina kunder som gemensam upphandling samt erbjudit sakkunnigtjänster som gäller upphandling. Kunder hos bolaget kan utöver de ämbetsverk och inrättningar samt andra upphandlande enheter som hör till statens budgetekonomi även vara sådana upphandlande enheter som staten finansierar eller där staten utnyttjar sin utnämningsrätt på det sätt som avses i lagens 3 § 2 mom. Sådana upphandlande enheter är bl.a. universitet och högskolor samt Rundradion Ab och Veikkaus Ab. Kund hos Hansel har även kunnat vara Europeiska kemikaliemyndigheten, som ligger i Finland.

Hansel Ab är ett aktiebolag som ägs helt av staten och där finansministeriet ansvarar för ägarstyrningen.

KL-Kuntahankinnat Oy, som ägs av Finlands Kommunförbund, grundades år 2008. KL-Kuntahankinnat Oy är en inköpscentral som betjänar alla kommuner. KL-Kuntahankinnat Oy har för kommunernas bruk konkurrensutsatt ramavtal för sedvanliga varu- och tjänsteupphandlingar samt för vissa informationssystem. KL-Kuntahankinnat Oy:s kunder är förutom kommunerna även den evangelisk-lutherska kyrkan, den ortodoxa kyrkan och Keva.

Staten och Finlands Kommunförbund har berett en fusion mellan KL-Kuntahankinnat Oy och Hansel Ab. Som en följd av fusionen föreslås det att lagen ändras så att Hansel Ab:s kundkrets utvidgas med kommunerna och samkommunerna. Kundkretsen utvidgas även med den evangelisk-lutherska kyrkan, den ortodoxa kyrkan och med deras samfund samt Keva. För nya kunder ska det vara frivilligt att använda kontrakt för samordnad upphandling.

1.1 Lagstiftning och praxis

I lagen om Hansel Ab ingår bestämmelser om Hansel Ab:s ställning, uppgifter och kunder. Syftet med Hansel Ab:s verksamhet är att uppnå en effektivare användning av offentliga medel och en ökning av produktiviteten inom upphandlingen. Hansel Ab har i uppgift att producera en centraliserad upphandlingsverksamhet och stödverksamhet för inköp, att förvalta upphandlingskontrakt och att producera sakkunnig- och utvecklingstjänster som gäller upphandling.

Hansel Ab konkurrensutsätter i regel gemensamma upphandlingar genom ramavtal. I 22 a § i lagen om statsbudgeten (423/1988) föreskrivs det om hur ämbetsverk och inrättningar som omfattas av statens budgetekonomi ska göra anskaffningar och om skyldigheten för dessa att genomföra anskaffningarna genom kontrakt för samordnad upphandling. Utöver gemensamma upphandlingar konkurrensutsätter Hansel Ab upphandlingskontrakt för sina kunders räkning och skapar teknisk infrastruktur i anslutning till upphandlingarna, exempelvis systemtjänster för konkurrensutsättning. Hansel Ab förvaltar upphandlingskontrakt och tillhandahåller även sina kunder sakkunnigtjänster under den avtalsperiod upphandlingskontraktet gäller.

Hansel Ab tillhandahåller sina kunder även sådana tjänster som gäller utvecklandet av upphandlingen och som syftar till att förbättra styrningen och ledningen av upphandlingen samt till att förbättra planmässigheten och uppföljningen av upphandlingen.

Lagen om offentlig upphandling och koncession (1397/2016), nedan *upphandlingslagen*, innehåller bestämmelser om definitionerna som hänför sig till gemensamma upphandlingar, in-

köpscentralens verksamhet samt till rätten att använda sådana upphandlingskontrakt som inköpscentralen har konkurrensutsatt, ramavtal och dynamiska inköpssystem. Den definition av en inköpscentral som ingår i upphandlingslagen förutsätter att inköpscentralens verksamhet riktar sig till dess ägare eller sådana upphandlande enheter i fråga om vilka det utfärdas särskilda bestämmelser om deras rätt att använda inköpscentralen.

Finlands Kommunförbund rf grundade år 2008 KL-Kuntahankinnat Oy för att konkurrensutsetta upphandlingar av stor volym och för att göra kommunerna effektivare bl.a. genom pris- och processbesparingar i fråga om sådana föremål för upphandling som i regel inte erbjuds lokalt. Med hjälp av gemensamma upphandlingar har KL-Kuntahankinnat Oy kunnat minska det arbete som förorsakas av överlappande konkurrensutsettningar samt minimera oenhetliga upphandlingsförfaranden bl.a. med hjälp av elektronisk konkurrensutsettnings.

Den evangelisk-lutherska kyrkan, dess församlingar och kyrkliga samfälligheter samt sådana offentligrättsliga organ som dessa har bestämmande inflytande över är sådana upphandlande enheter som avses i upphandlingslagen. Utöver bestämmelserna i upphandlingslagen, föreskrivs det i 25 kap. 5 a § i kyrkolagen (1054/1993) om tillämpning av upphandlingslagen på kyrkliga myndigheter. För kyrkans del ansvarar Kyrkans centralfond och Kyrkans pensionsfond för upphandlingsverksamheten och upphandlingarna, och kyrkostyrelsen agerar som deras styrelse. Församlingarna och de kyrkliga samfälligheterna ansvarar självständigt för anordnandet av sin egen upphandlingsverksamhet och för sina egna upphandlingar. Vissa församlingar och kyrkliga samfälligheter har tillsammans med kommunerna olika former av upphandlingssamarbete, exempelvis upphandlingsringar.

Den ortodoxa kyrkans upphandlande enheter omfattar för närvarande 21 församlingar och två kloster. Den evangelisk-lutherska kyrkan och den ortodoxa kyrkan har utnyttjat KL-Kuntahankinnat Oy:s kontrakt för samordnad upphandling. Värdet på de inköp som den evangelisk-lutherska kyrkans upphandlande enheter gjort genom KL-Kuntahankinnat Oy:s kontrakt uppgick till ungefär 10 miljoner euro år 2017. Av de ekonomiska församlingsenheterna har två tredjedelar utnyttjat KL-Kuntahankinnat Oy:s kontrakt år 2017. Den ortodoxa kyrkans upphandlingsvolym har på årsnivå varit ringa.

Keva är en offentligrättslig pensionsanstalt och en sådan upphandlingsenhet som avses i upphandlingslagen. Även Keva har utnyttjat gemensamma upphandlingar som konkurrensutsatts av KL-Kuntahankinnat Oy. Till sin volym har upphandlingarna varit ringa.

1.2 Internationell utveckling, utländsk lagstiftning och EU-lagstiftning

Flera europeiska inköpscentralers verksamhet hänför sig inte bara de statliga centralförvaltningsmyndigheterna utan också till regionalförvaltningsmyndigheter och kommuner. Kunder hos inköpscentralen SKI i Danmark är utöver de statliga centralförvaltningsmyndigheterna och lokala myndigheterna dessutom kommunerna och offentligt ägda bolag.

Kunder hos inköpscentralen Bundesbeschaffung GmbH (BBG) i Österrike är utöver centralförvaltningens och förbundsländernas upphandlande enheter även universiteten, landskapen, städerna och kommunerna.

Inköpscentralen Consipi i Italien har central-, region- och lokalförvaltningsmyndigheterna som kunder.

Kunder hos den isländska inköpscentralen Ríkiskaup är de statliga och kommunala myndigheterna. I Sverige är Statskontoret inköpscentral för statens offentliga upphandling och SKL Kommentus är inköpscentral för kommunerna.

Den centrala verksamheten för de europeiska inköpscentralerna består av gemensam upphandling för inköpscentralernas kundkrets. För ett flertal inköpscentraler har det dessutom föreskrivits eller bestämts om skötseln av andra uppgifter i anslutning till upphandling. Exempelvis ska inköpscentralen Consipi i Italien utöver gemensam upphandling även genomföra ett program som gäller en effektivare användning av offentliga medel.

Inköpscentralen på Island ska utöver att ha hand om anskaffningar även koordinera sina kunders upphandling. Många inköpscentraler i olika länder svarar för elektroniska tjänster som är avsedda för upphandlingsverksamhet, exempelvis system för konkurrensutsättning.

Inköpscentralen SKI i Danmark har som ett försök samlat in och analyserat upphandlingsuppgifter som gäller kommunerna. Försöket har varit lyckat och en fortsättning övervägs för närvarande.

1.3 Bedömning av nuläget

Med offentlig upphandling avses sådana inköp av varor, tjänster eller byggtreprenader som staten, kommuner och samkommuner, statliga affärsverk samt andra upphandlande enheter som definieras i lagen om offentlig upphandling företar utanför sin egen organisation.

De offentliga upphandlingarnas totala volym i Finland beräknas uppgå till cirka 35 miljarder euro per år. Den till volymen största andelen av upphandlingarna görs utanför arrangemanget för gemensam upphandling. På basis av siffrorna för år 2017 var Hansel Ab:s och KL-Kuntahankinnat Oy:s sammanlagda volym för gemensamma upphandlingar ca 1,3 miljarder euro.

Den nuvarande verksamhetsmodellen inom statsförvaltningen enligt vilken Hansel Ab har svarat för statens gemensamma upphandlingar har fungerat bra och har uppnått de mål som ställts upp för den. Omfattningen av de produkter och tjänster som skaffats genom gemensamma upphandlingar har årligen ökat från ca 150 miljoner euro (2004) till ca 826 miljoner euro (2017). Med hjälp av den ökade gemensamma upphandlingen har staten kunnat minska det arbete som förorsakas av överlappande konkurrensutsättningar och även uppnått betydande prisfördelar genom att koncentrera köpvolymer. Hos staten kan verksamhetsmodellen ytterligare effektiviseras genom att analysera de uppgifter om upphandling och planering som samlas in i datasystemen.

Utöver gemensam upphandling har Hansel Ab tillhandahållit sina kunder sakkunnigtjänster som gäller upphandling. Tjänsternas betydelse har ökat varje år och ämbetsverken har i stort sett varit nöjda med utbudet av tjänster.

Kommunerna och kommunorganisationerna (t.ex. affärsverk, samkommuner, kommunala bolag) ansvarar i enlighet med sina egna upphandlingsriktlinjer för hur de ordnar sin upphandlingsverksamhet genom att själva konkurrensutsetta sina upphandlingar, genom att samarbeta med andra upphandlande enheter eller genom att använda centralt konkurrensutsetta ramavtal, exempelvis KL-Kuntahankinnat Oy:s kontrakt.

Kommunerna har även regionala och lokala gemensamma upphandlingar som är organiserade i form av t.ex. upphandlingsringar med en centralstad som drivande kraft, eller i form av bolag för gemensam upphandling. Sjukvårdsdistriktens specialupptagningsområden införskaffar material och tjänster för hälsovården centralt samt ansvarar för logistiken i anslutning till dessa.

Till KL-Kuntahankinnat Oy:s kundkrets hör 1 300 organisationer som i olika omfattning utnyttjar konkurrensutsatta kontrakt för varor, tjänster eller informationssystem (sammanlagt 72 st). Värdet av KL-Kuntahankinnat Oy:s ramavtal var år 2017 ca 475 miljoner euro. Värdet av de gemensamt upphandlade varorna, tjänsterna och informationssystemen har årligen vuxit stadigt från 5,5 miljoner euro och kundbelåtenheten har varit god (4,3 på skalan 1—5). Till KL-Kuntahankinnat Oy:s urval hör även social- och hälsovårdsväsendets upphandlingar t.ex. boendetjänster, tjänster med anknytning till egenvård samt klient- och patientdatasystem.

Till följd av sina ringa resurser har KL-Kuntahankinnat Oy inte kunnat erbjuda sina kunder sådana sakkunnig- och konkurrensutsättningstjänster eller sådan elektronisk konkurrensutsättning som Hansel Ab erbjuder. Ett undantag utgör andra digitala tjänster som efterfrågas allt mer inom kundkretsen. Fusionen med Hansel Ab ger kommuner och andra kunder möjligheten att utnyttja dessa mervärdestjänster i samband med att verksamheten utvecklas.

Behoven och utmaningarna för den evangelisk-lutherska kyrkans varu- och tjänsteupphandlingar är till stor del de samma som för den kommunala sektorn. Med tanke på ledandet av upphandlingarna har det varit viktigt att kyrkan kunnat delta i upphandlingssamarbetet med den kommunala sektorn genom det kontrakt om upphandlingssamarbete som ingåtts med KL-Kuntahankinnat Oy. Kyrkans upphandlingsenheter har haft möjlighet att få samma nytta som kommunerna av upphandlingssamarbetet; de ekonomiska församlingsenheternas upphandlingsverksamhet motsvarar den inom den kommunala sektorn, men är till sin volym betydligt mindre. Till den del som KL-Kuntahankinnat Oy inte har konkurrensutsatt kontrakt som utnyttjats inom hela kyrkan har kyrkostyrelsen strävat efter att konkurrensutsätta sådana kontrakt så att de kan utnyttjas inom hela kyrkan. Upphandlingssamarbetet mellan kyrkan och KL-Kuntahankinnat Oy har fungerat väl och motsvarat de mål som ställts för samarbetet.

2 Föreslagna ändringar

1 §. Bolagets ställning. Enligt 1 § är Hansel Ab ett aktiebolag som ägs av staten och är i statens besittning. Eftersom staten och Finlands Kommunförbund har berett om en fusion mellan Hansel Ab och KL-Kuntahankinnat Oy, och om att staten i samband med fusionen överlåter en del av Hansel Ab:s aktier till Kommunförbundet, ska paragrafens ordalydelse ändras så att aktieinnehav möjliggörs även för andra än staten.

Ändringen görs genom att paragrafens första mening, enligt vilken Hansel Ab är ett aktiebolag som ägs av staten och är i statens besittning, stryks. Dessutom har paragrafens ordalydelse preciserats.

På beslutsfattandet om bolagsinnehav som gäller Hansel Ab och på ägarstyrningen av bolaget tillämpas fortsättningsvis lagen om statens bolagsinnehav och ägarstyrning. Då Kommunförbundet blir delägare i bolaget, utövar det beslutanderätt vid bolagsstämman på det sätt som avses i aktiebolagslagen (624/2006). Bolagets syfte är fortsättningsvis inte att ge vinst.

Samtidigt föreslås det att riksdagen ger sitt samtycke till ett ägar- och företagsarrangemang för Hansel Ab och KL-Kuntahankinnat Oy enligt vilket finska staten upphör att vara Hansel Ab:s enda ägare. Avsikten är att en del av ägandet i bolaget överförs till Kommunförbundet i och med fusionen mellan Hansel Ab och KL-Kuntahankinnat Oy. Staten ska fortsättningsvis ha bestämmanderätt i bolaget.

3 §. Kunder. Hansel Ab:s kundkrets, som definieras i paragrafens 1 mom., utvidgas så att den också omfattar kommuner och samkommuner samt den evangelisk-lutherska kyrkan och den ortodoxa kyrkan jämte församlingar. Till 2 mom. fogas en ny 4 punkt, enligt vilken även Keva kan vara kund hos Hansel Ab.

Enligt 4 § 12 punkten i upphandlingslagen ska inköpscentralens verksamhet rikta sig till de upphandlande enheter som äger centralen eller till sådana upphandlande enheter för vilka bestämmelser om rätten att tillgodogöra sig inköpscentralens verksamhet utfärdas särskilt. Eftersom Hansels verksamhet och kundrelationer grundar sig på just denna lag, är det nödvändigt att föreskriva om möjligheten för kommuner och församlingar samt Kevas upphandlingsenheter att vara kunder hos Hansel.

I 22 a § i lagen om statsbudgeten föreskrivs det om hur ämbetsverk och inrättningar som omfattas av statens budgetekonomi ska göra anskaffningar och om skyldigheten för dessa att genomföra anskaffningarna genom kontrakt för samordnad upphandling. Lagstiftningen i fråga omfattar ändå inte kommunerna. Kommunerna har på basis av sin rätt till självstyrelse enligt grundlagens 121 §, rätt att bestämma om de använder bolagets tjänster eller inte.

Enligt 2 mom. kan som kund hos bolaget även vara ett sådant offentligrättsligt organ som kommunen, kommunens affärsverk eller någon annan upphandlande enhet i kommunen utövar ett bestämmande inflytande över till följd av finansiering eller utnämningsrätt enligt 5 § 2 mom. i upphandlingslagen. Ett sådant offentligrättsligt organ kan till exempel vara en upphandlande enhet som ägs gemensamt av en kommun eller flera kommuner och som en eller flera kommuner tillsammans utövar ett bestämmande inflytande över. Enligt upphandlingslagen och lagen om Hansel Ab kan endast upphandlande enheter vara kunder hos en inköpscentral. Därmed ska sådana bolag som hör till en kommunkoncern men som inte är upphandlande enheter inte vara kunder hos bolaget.

I regeringens proposition (RP 63/2017 rd) som är under behandling i riksdagen föreslås det att även de landskap som bildas ska vara Hansel Ab:s kunder. I propositionen föreslås även vissa preciseringsåtgärder av Hansel Ab:s uppgifter samt rätt att få information i anslutning till behandling av upphandlingsuppgifter. Regeringens proposition är anhängig i riksdagen och dess behandling är beroende av hur social- och hälsovårds- och landskapsreformen framskrider.

3 Propositionens konsekvenser

En utvidgning av Hansel Ab:s kundkrets kommer inte att orsaka bolaget nämnvärda kostnader, och kostnaderna täcks med intäkter från serviceavgifterna. Propositionen har inga konsekvenser för statsbudgeten.

Ett av målen för reformen av upphandlingslagen har varit att förbättra situationen för små och medelstora företag. Det är viktigt att inköpscentralen vid gemensamma upphandlingar alltid då det är möjligt aktivt beaktar de små och medelstora företagens möjligheter att ge anbud i anbudsförfaranden vid gemensamma upphandlingar.

Propositionen bedöms inte få några betydande konsekvenser för små och medelstora företags deltagande i offentlig upphandling. Marknadens funktionsduglighet är en av de faktorer som styr inköpscentralernas verksamhet. Den kan främjas exempelvis genom att dela upphandlingen i mindre delar, tillämpa regionala lösningar eller anlita flera avtalsleverantörer samt genom andra medel som är lämpliga för upphandlingen och som syftar till att främja konkurrensen. Små och medelstora företags deltagande i anbudsförfaranden för gemensamma upphandlingar behöver fortsättningsvis följas upp.

Vid utgången av år 2017 hade Hansel Ab ca 400 leverantörer, som hade ca 3 000 underleverantörer. Bland ramavtalsleverantörerna uppgick andelen små och medelstora företag till 42 procent och bland underleverantörerna till 87 procent.

KL-Kuntahankinnat Oy hade vid utgången av år 2017 ca 200 avtalsleverantörer av vilka 68 procent var små och medelstora företag. KL-Kuntahankinnat Oy:s avtalsleverantörer har ca 1 600 (uppskattning) underleverantörer som är verksamma inom distributionen, underhållet, i stödtjänsterna eller i de lokala försäljningsnätverken.

Inom fältet för gemensam upphandling utgör kärnverksamheten dock ofta sådana upphandlingar där de aktörer som deltar i anbudsförfarandet verkar på nationell eller global nivå (exempelvis flygresor, anskaffningar av licenser, bränslen). Särskilt vid dessa upphandlingar kan konsolideringen av upphandlingsvolymerna bidra till att goda pris- och leveransvillkor uppnås, vilket särskilt förbättrar de små upphandlingsenheternas ställning.

Enligt Europeiska kommissionens meddelande om offentlig upphandling (Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt regionkommittén, Offentlig upphandling i och utanför EU COM(2017) 572 final) har inköpscentraler ansetts främja professionell upphandlingsverksamhet och kompetensutveckling. Propositionen gör det möjligt att sprida god praxis och att genomföra upphandlingar på ett allt mer professionellt sätt samt att främja innovation och effektivitet i offentliga upphandlingar.

Syftet är att de gällande kontrakten för samordnad upphandling i regel ska fortsätta även efter bolagens fusion och fortfarande vara tillgängliga för de kundgrupper som de har ingåtts för. Å ena sidan kan kommunernas upphandlande enheter därmed inte ansluta sig till gällande ramavtal som Hansel Ab redan har konkurrensutsatt och å andra sidan kan statens enheter inte använda de avtal som KL-Kuntahankinnat Oy har konkurrensutsatt för kommunorganisationerna.

Hansel Ab kan därmed sannolikt konkurrensutsätta upphandlingskontrakt som riktar sig till hela den nya kundkretsen först efter det att de kontrakt som är i kraft har upphört att gälla. Därmed har propositionen inga direkta konsekvenser för ställningen för statens eller kommuners upphandlande enheter. Nyttan av propositionen förverkligas i och med att nya gemensamma upphandlingar genomförs.

Propositionen uppskattas inte ha betydande konsekvenser för varken den evangelisk-lutherska kyrkans, den ortodoxa kyrkans eller Kevas upphandlande enheter. På längre sikt möjliggör propositionen ett allt bredare upphandlingssamarbete för nya kunder och uppnådda volymfördelar tillsammans med den övriga offentliga sektorn.

4 Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts vid finansministeriet. Lagutkastet har sänts på remiss till alla ministerier, statens revisionsverk, Konkurrens- och konsumentverket, Elinkeinoelämän keskusliitto (Finlands Näringsliv EK), Företagarna i Finland rf, den evangelisk-lutherska kyrkan, den ortodoxa kyrkan, Keva, Kommunförbundet och Hansel Ab den 31 juli 2018. Eftersom remissyttrandena har begärts genom webbplatsen utlåtande.fi, har det också varit möjligt för andra aktörer att yttra sig om lagutkastet.

Remissyttrandena lämnades av arbets- och näringsministeriet, inrikesministeriet, kommunikationsministeriet, försvarsministeriet, social- och hälsovårdsministeriet, jord- och skogsbruksministeriet, Konkurrens- och konsumentverket, Finlands Näringsliv EK, Företagarna i Finland rf, den evangelisk-lutherska kyrkan, den ortodoxa kyrkan, Keva, Kommunförbundet, Hansel Ab, Migrationsverket och Polisstyrelsen.

I remissyttrandena fick propositionen och dess målsättningar understöd av arbets- och näringsministeriet, inrikesministeriet, försvarsministeriet, social- och hälsovårdsministeriet,

kommunikationsministeriet, jord- och skogsbruksministeriet, Polisstyrelsen, Migrationsverket, Kommunförbundet, Keva, den ortodoxa kyrkan, den evangelisk-lutherska kyrkan och Hansel Ab. Propositionens målsättningar understöddes också av Finlands Näringsliv EK, som ändå i sitt remissyttrande betonade att de små och medelstora företagens möjligheter att delta i offentlig upphandling måste tryggas.

Av dem som understödde propositionen fäste arbets- och näringsministeriet, kommunikationsministeriet, Kommunförbundet samt Konkurrens- och konsumentverket uppmärksamhet vid tryggheten av de små och medelstora företagens ställning och vid regionala aspekter. Särskilt Finlands Näringsliv EK och Företagarna i Finland rf ansåg att propositionen kan medföra betydande konsekvenser för de små och medelstora företagens möjligheter att delta. Hansel Ab ansåg i sitt remissyttrande att en centraliserad upphandling också kan komma att förbättra de små och medelstora företagens ställning, då anskaffningarna konkurrensutsätts på ett öppet sätt i större utsträckning än tidigare.

Företagarna i Finland rf förhöll sig negativt till propositionen och såg minskade möjligheter för de små och medelstora företagen att delta som det största problemet. Företagarna i Finland rf föreslog i sitt remissyttrande att kommunernas och landskapens övriga upphandlande enheter ska strykas från den utvidgade kundkretsen. I sitt remissyttrande föreslog Företagarna i Finland rf vidare att det nya Hansel Ab inte ska gå in för att konkurrensutsätta sådana tjänster där det finns ett lokalt utbud och att stödtjänster för anskaffningar, såsom exempelvis systemtjänster för konkurrensutsättning, inte ska ingå i det nya bolagets roll.

Kommunförbundet, den ortodoxa kyrkan och den evangelisk-lutherska kyrkan föreslog att det i motiveringen till propositionen klarare ska framgå att Hansel Ab:s nya kunder har möjlighet att använda bolagets tjänster, men inte är skyldiga att göra det. Det här remissyttrandet har fogats till propositionen.

Efter remissbehandlingen har 3 § preciserats så att ”övriga upphandlande enheter” har strukits ur paragrafen.

5 Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft den 1 januari 2019.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs riksdagen följande lagförslag:

Lagförslag

Lag

om ändring av 1 och 3 § i lagen om Hansel Ab

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om Hansel Ab (1096/2008) 1 och 3 §, av dem 3 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 1410/2016, som följer:

1 §

Bolagets ställning

Hansel Ab hör till finansministeriets förvaltningsområde och finansministeriet svarar för ägarstyrningen av bolaget. Bestämmelser om beslutsfattandet om bolagsinnehav som gäller Hansel Ab och om ägarstyrningen av bolaget finns i lagen om statens bolagsinnehav och ägarstyrning (1368/2007).

Bolagets syfte är inte att ge vinst.

3 §

Kunder

Bolagets kunder består av ämbetsverken och inrättningarna inom statsförvaltningen, de statliga affärsverken samt fonderna utanför statsbudgeten. Till bolagets kunder hör också riksdagen samt de enheter som är underställda riksdagen och som övervakas av den och är verksamma i anslutning till den. Till bolagets kunder kan dessutom höra kommunerna och samkommunerna, den evangelisk-lutherska kyrkan och den ortodoxa kyrkan samt deras församlingar.

Kund hos bolaget kan dessutom vara

1) ett i 5 § 1 mom. 4 punkten i lagen om offentlig upphandling och koncession avsett offentligt organ, om en i 1 mom. i denna paragraf avsedd upphandlande enhet

a) till största delen finansierar organet,

b) utser dess ledning, eller

c) utser mer än hälften av ledamöterna i dess förvaltnings-, styrelse- eller kontrollorgan,

2) en i 5 § i lagen om upphandling och koncession inom sektorerna vatten, energi, transporter och posttjänster avsedd upphandlande enhet som helt och hållet ägs av finska staten, av en kommun eller av flera kommuner tillsammans,

3) Europeiska unionens kontor eller byrå med säte i Finland, eller

4) Keva.

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

Helsingfors den 27 september 2019

Statsminister

Juha Sipilä

RP 147/2018 rd

Kommun- och reformminister Anu Vehviläinen

Lag

om ändring av 1 och 3 § i lagen om Hansel Ab

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om Hansel Ab (1096/2008) 1 och 3 §, av dem 3 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 1410/2016, som följer:

Gällande lydelse

1 §

Bolagets ställning

Hansel Ab är ett aktiebolag som ägs av staten och är i statens besittning. Bolaget hör till finansministeriets förvaltningsområde och finansministeriet svarar för ägarstyrningen av bolaget. På beslutsfattandet om bolagsinnehav som gäller Hansel Ab och på ägarstyrningen av bolaget tillämpas lagen om statens bolagsinnehav och ägarstyrning (1368/2007).

Bolagets syfte är inte att ge vinst.

3 §

Kunder

Bolagets kunder består av ämbetsverken och inrättningarna inom statsförvaltningen, de statliga affärsverken samt fonderna utanför statsbudgeten. Till bolagets kunder hör också riksdagen samt de enheter som är underställda riksdagen och som övervakas av den och är verksamma i anslutning till den.

Kund hos bolaget kan dessutom vara

1) ett i 5 § 1 mom. 4 punkten i lagen om offentlig upphandling och koncession avsett offentligrättsligt organ, om en i 1 mom. i denna paragraf avsedd upphandlade enhet

a) till största delen finansierar organet,

b) utser dess ledning, eller

c) utser mer än hälften av ledamöterna i dess förvaltnings-, styrelse- eller kontrollorgan,

Förslagen lydelse

1 §

Bolagets ställning

Hansel Ab hör till finansministeriets förvaltningsområde och finansministeriet svarar för ägarstyrningen av bolaget. Bestämmelser om beslutsfattandet om bolagsinnehav som gäller Hansel Ab och om ägarstyrningen av bolaget finns i lagen om statens bolagsinnehav och ägarstyrning (1368/2007).

Bolagets syfte är inte att ge vinst.

3 §

Kunder

Bolagets kunder består av ämbetsverken och inrättningarna inom statsförvaltningen, de statliga affärsverken samt fonderna utanför statsbudgeten. Till bolagets kunder hör också riksdagen samt de enheter som är underställda riksdagen och som övervakas av den och är verksamma i anslutning till den. *Till bolagets kunder kan dessutom höra kommunerna och samkommunerna, den evangelisk-lutherska kyrkan och den ortodoxa kyrkan samt deras församlingar.*

Kund hos bolaget kan dessutom vara

1) ett i 5 § 1 mom. 4 punkten i lagen om offentlig upphandling och koncession avsett offentligrättsligt organ, om en i 1 mom. i denna paragraf avsedd upphandlande enhet

a) till största delen finansierar organet,

b) utser dess ledning, eller

c) utser mer än hälften av ledamöterna i dess förvaltnings-, styrelse- eller kontrollor-

2) en i 5 § i lagen om upphandling och koncession inom sektorerna vatten, energi, transporter och posttjänster avsedd upphandlande enhet som helt och hållet ägs av finska staten, *eller*

3) Europeiska unionens kontor eller byrå med säte i Finland.

gan,

2) en i 5 § i lagen om upphandling och koncession inom sektorerna vatten, energi, transporter och posttjänster avsedd upphandlande enhet som helt och hållet ägs av finska staten, *av en kommun eller av flera kommuner tillsammans,*

3) Europeiska unionens kontor eller byrå med säte i Finland, *eller*

4) *Keva.*

Denna lag träder i kraft den 20 .